

IMPULSA BALEARS DUU A “PARLEM D’INDÚSTRIA” UNA LECTURA ESTRATÈGICA DEL CICLE INDUSTRIAL 2018–2025

Un número nou d’i|producció planteja que el proper Pla d’Indústria no hauria de limitar-se a actualitzar mesures, sinó que hauria de partir d’una revisió més exigent del que el cicle que ara es tanca ha revelat sobre la base industrial de les Balears

INCA · IMPULSA BALEARS ha defensat a la jornada “Parlem d’Indústria”, celebrada al Centre BIT d’Inca, que el proper cicle industrial de les Balears no hauria d’abordar-se com una simple continuïtat administrativa del pla vigent, sinó com una oportunitat per redefinir amb més ambició el paper de la indústria a l’estructura productiva regional.

Durant la seva intervenció, el director tècnic de la Fundació, Antoni Riera, ha plantejat que el període 2018–2025 ha de llegir-se menys com un tancament formal i més com una prova de realitat sobre la capacitat de l’arxipèlag per corregir les seves fragilitats industrials de partida. Segons ha assenyalat, “la qüestió decisiva ja no és només com donar continuïtat a un pla, sinó des de quina idea d’indústria volen les Balears afrontar la propera etapa i quin nivell real d’ambició estan disposades a sostenir per fer-ho”.

La intervenció ha partit del diagnòstic sobre el qual es va formular el pla vigent: una indústria amb escassa presència a l’economia regional, un debilitament sostingut del segment manufacturer, una base productiva de baixa intensitat tecnològica i dificultats persistents per competir en productivitat i projecció exterior. Des d’aquí, Riera ha defensat “que l’interès del cicle 2018–2025 no resideix només en descriure el que ha ocorregut, sinó en entendre el que ha demostrat”.

En aquest sentit, l’evolució recent del secundari balear apunta a una base productiva que, tot i conservar alguns focus de capacitat, no ha guanyat la consistència necessària per alterar la seva debilitat estructural. Entre els principals resultats presentats, s’ha destacat que el valor afegit brut del sector s’ha contret un 12,2% en termes reals entre 2018 i 2024.

Riera ha subratllat, a més, que “un dels trets més expressius del període és que, malgrat l’augment de l’ocupació industrial (4,3%), la productivitat laboral real s’ha ressentit amb claredat (-15,8%), fins a situar-se en 46.525 euros per ocupat al final del cicle”. En termes nominals, la productivitat del sector (72.211 euros) segueix clarament per sota de l’espanyola (90.701 euros) i de l’europea (93.319 euros). Per a la Fundació, això confirma que el problema no ha estat només de volum, sinó de capacitat per transformar activitat en més valor, més eficiència i major sofisticació productiva.

L'anàlisi també ha posat el focus en la posició relativa que la indústria segueix ocupant a l'economia balear. El secundari representa avui el 5,2% del valor afegit brut regional, en oposició al 15,6% d'Espanya i el 19,3% de la UE-27. En el cas de les manufactures, el pes cau al 2,5%, molt per sota del 11,9% estatal i del 15,9% europeu. Aquesta debilitat es reproduïx també en termes empresarials: el 88,6% de les empreses industrials de les Balears compten amb un màxim de nou assalariats.

A l'àmbit exterior, la Fundació ha assenyalat que la indústria balear ha reforçat el seu superàvit comercial, que ha passat de 140,1 milions d'euros l'any 2018 a 841,2 milions l'any 2025, i ha ampliat el nombre d'empreses exportadores, de 303 a 337. No obstant això, només el 12,4% del teixit industrial ven part de la seva producció a l'exterior, amb un valor mitjà d'exportació molt reduït (0,55 milions d'euros, enfront dels 9,37 milions a Espanya).

A partir d'aquesta evidència, Riera ha defensat "que el cicle ha mostrat més capacitat per administrar la fragilitat que per corregir-la". Per això, no ha dubtat en assenyalar els límits estructurals que continuen pesant sobre el teixit productiu balear: un perfil manufacturer encara poc tecnològic, una elevada dependència d'activitats intensives en recursos naturals i mà d'obra, dificultats per incorporar i aprofitar millor la tecnologia, menor adopció de determinades TIC i desajustos persistents entre les competències disponibles i les necessitats del teixit industrial.

En paraules de Riera, "el repte de la indústria balear no es resol acumulant instruments, sinó afinant millor el criteri amb què es decideix quines capacitats reforçar, quines activitats prioritzar i quines transformacions val la pena accelerar". I ha concretat aquesta orientació al voltant d'una lògica de sis principis d'actuació que, segons la Fundació, haurien d'ordenar el nou cicle industrial: (i) orientar els recursos cap als segments amb un potencial per generar valor més elevat, (ii) guanyar densitat empresarial, (iii) situar la productivitat en el centre, (iv) reforçar el gruix tecnològic i la capacitat d'absorció, (v) millorar l'articulació entre talent i teixit productiu i (vi) ancorar la política industrial a una lògica territorial i ecosistèmica.

Amb motiu d'aquesta participació, IMPULSA BALEARS ha elaborat un nou [i|producció](#), que, sota el títol "Indústria 2018–2025: què revela el cicle que es tanca a les Balears", està disponible al web de la Fundació. També ha aprofitat l'ocasió per llançar la nova actualització d'[i|especialització](#), una base de dades interactiva que caracteritza l'estructura productiva regional.

Sobre IMPULSA BALEARS

IMPULSA BALEARS és una plataforma de coneixement estratègic i interacció regional que treballa per facilitar la presa de decisions dels agents econòmics i socials en els seus respectius processos de reformulació estratègica i contribuir així a impulsar la competitivitat global de les Balears. Com a entitat sense ànim de lucre reconeix el conjunt de la societat balear com a principal beneficiari de les actuacions que desenvolupa de forma rigorosa, sistemàtica, independent i sempre alineada amb els marcs estratègics europeus i de governança global, com ara l'Agenda 2030.

Contacte: Rebecca Alemany Garre

info@impulsabalears.org

